

Excedentregeling

In dit Pensioen 1-2-3 leest u wat u wel en niet krijgt in onze pensioenregeling. Pensioen 1-2-3 bevat geen persoonlijke informatie over uw pensioen. Die vindt u wel op www.mijnpensioenoverzicht.nl.

Wat vindt u in laag 1, 2 en 3?

Pensioen 1-2-3 bestaat uit 3 lagen. In deze tweede laag vindt u meer informatie over alle onderwerpen in laag 1. Tot slot vindt u in laag 3 juridische en beleidsmatige informatie van VLEP. U kunt laag 1 en 3 vinden op www.vlep.nl of u kunt deze bij ons opvragen.

Wat krijgt u in onze pensioenregeling?

Ouderdomspensioen

Via uw werkgever neemt u deel in de pensioenregeling van VLEP en bouwt u ouderdomspensioen op. Dat ouderdomspensioen ontvangt u als u 68 jaar wordt. Uw ouderdomspensioen is een aanvulling op de AOW. De AOW is het pensioen dat u van de overheid ontvangt als u de AOW-leeftijd bereikt.

Hoeveel pensioen u straks ontvangt van VLEP is vooral afhankelijk van het salaris dat u hebt verdiend, de inhoud van de pensioenregeling waaraan u deelneemt en het aantal jaren dat u deelneemt. Het ouderdomspensioen wordt vanaf 68 jaar maandelijks uitbetaald, zolang u leeft. De hoogte van het ouderdomspensioen staat op uw Uniform Pensioenoverzicht (UPO) en op www.mijnpensioenoverzicht.nl.

De excedentregeling waaraan u deelneemt is een uitkeringsovereenkomst. Elk jaar bouwt u pensioen op over een deel van het bruto loon dat u in dat jaar hebt verdiend. U bouwt niet over uw hele bruto loon pensioen op. Uw pensioenuitvoerder houdt namelijk al rekening met de maximum salarisgrens van de basisregeling. In de excedentregeling bouwt u jaarlijks pensioen op over het salaris boven € 68.807,00 tot het wettelijke grensbedrag van € 110.111,00 in 2020. Over uw salaris boven € 110.111,00 bouwt u geen pensioen op bij VLEP.

Stel: u verdient € 120.000 per jaar. De maximum grens van de basisregeling is € 68.807,00 en de wettelijke maximumgrens van de excedentregeling is € 110.111,00. U werkt in de vleeswarenindustrie. U bouwt daarom in dat jaar 1,56% ouderdomspensioen op over € 41.304,00. Dat is € 644,34 in dat jaar. Het ouderdomspensioen dat u bij pensionering ontvangt, is een optelsom van alle jaren plus de eventuele jaarlijkse verhoging van uw pensioen.

Partner- en wezenpensioen

Naast uw ouderdomspensioen bouwt u ook partnerpensioen en wezenpensioen op. Als u komt te overlijden, heeft uw partner recht op een partnerpensioen en ontvangen uw kinderen een wezenpensioen.

Het partnerpensioen is 70% van het ouderdomspensioen dat u zou ontvangen als u tot pensionering bij VLEP pensioen zou opbouwen. Bij overlijden na pensionering krijgt uw partner ook 70% van het opgebouwde ouderdomspensioen. De hoogte van het wezenpensioen is 14% van het ouderdomspensioen. Elk kind krijgt dit tot hij of zij 18 jaar is. Zolang het kind voor tenminste 20 uur per week op school zit of studeert, krijgt het kind wezenpensioen uiterlijk tot hij of zij 27 jaar is. Het wezenpensioen wordt verdubbeld met ingang van de maand, waarin het kind ouderloos wordt.

Verder kan uw partner recht hebben op een wettelijke nabestaandenuitkering van de overheid: de Anw-regeling. Hieraan zijn voorwaarden verbonden. Uw partner woonde of werkte in Nederland en heeft de AOW-leeftijd nog niet bereikt en uw partner zorgt voor een kind dat jonger is dan 18 jaar of uw partner is voor meer dan 45% arbeidsongeschikt. Meer informatie kunt u vinden op de website van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) www.svb.nl.

Pensioenreglement

Wilt u precies weten wat onze pensioenregeling u biedt? Kijk op www.vlep.nl of vraag het pensioenreglement bij ons op.

Wat krijgt u in onze pensioenregeling niet?

Er is geen arbeidsongeschiktheidspensioen

Uw pensioenregeling voorziet niet in een arbeidsongeschiktheidspensioen. Als u arbeidsongeschikt wordt, is er dus in aanvulling op de wettelijke arbeidsongeschiktheidsuitkering (WIA) geen recht op een arbeidsongeschiktheidspensioen.

Hoe bouwt u pensioen op?

A. AOW: dit pensioen ontvangt u van de overheid

De AOW is het wettelijke pensioen van de overheid. U bouwt in 50 jaar AOW op. U bouwt alleen AOW op als u in Nederland woont en/of werkt. Op welke leeftijd u AOW krijgt, hangt af van uw geboortedatum. De AOW-leeftijd stijgt namelijk de komende jaren. Ook de hoogte is niet voor iedereen gelijk.

De AOW-bedragen worden jaarlijks aangepast. Kijk voor de bedragen en voor verdere informatie over de AOW op www.svb.nl.

Let op: hebt u niet altijd in Nederland gewoond of gewerkt? Dan kan uw AOW lager uitvallen.

B. Het pensioen dat u via uw werk opbouwt

Hoeveel pensioen u opbouwt via de pensioenregeling van uw werkgever, ziet u op uw UPO. Het UPO ontvangt u één keer per jaar zolang u pensioen opbouwt bij VLEP. Op het UPO staat het ouderdomspensioen dat u nu hebt opgebouwd. Op het UPO vindt u ook gegevens van het partner- en wezenpensioen. Dat is pensioen voor uw partner en kinderen als u overlijdt. Wilt u een totaaloverzicht van het pensioen dat u bij uw huidige en eerdere werkgevers hebt opgebouwd? Kijk dan op www.mijnpensioenoverzicht.nl.

C. De pensioenaanvulling waar u zelf voor zorgt

U kunt zelf zorgen voor een aanvulling op uw AOW en het pensioen dat u opbouwt via uw werkgever. Bijvoorbeeld via banksparen of door een verzekering - zoals een lijfrente - af te sluiten.

U bouwt pensioen op in een middelloonregeling

Ieder jaar bouwt u pensioen op over een deel van het bruto loon dat u in dat jaar hebt verdiend. U bouwt niet over uw hele bruto loon pensioen op. U bouwt in de excedentregeling pensioen op tussen € 68.807,00 en € 110.111,00.

Het totale pensioen dat u zo opbouwt, is de optelsom van al die jaren plus de eventuele indexatie. Hoeveel pensioen u jaarlijks opbouwt is afhankelijk van de bedrijfstak waarin u werkzaam bent. Vanaf uw pensioendatum ontvangt u dit pensioenbedrag in maandelijkse termijnen zolang u leeft. Dit heet een middelloonregeling.

Opbouwpercentage

Ieder jaar bouwt u pensioen op over een deel van het bruto loon dat u in dat jaar hebt verdiend. Dat is afhankelijk van de bedrijfstak waarin u werkzaam bent:

Vlees 1,38%

Vleeswaren 1,56%

Gemaksvoeding 1,52%

Pluimveevlees 1,37%

Stel: u verdient € 120.000 per jaar. De maximum grens van de basisregeling is € 68.807,00 en de wettelijke maximumgrens van de excedentregeling is € 110.111,00. U werkt in de vleeswarenindustrie. U bouwt daarom in dat jaar 1,56% ouderdomspensioen op over € 41.304,00. Dat is € 644,34 in dat jaar. Het ouderdomspensioen dat u bij pensionering ontvangt, is een optelsom van alle jaren plus de eventuele jaarlijkse verhoging van uw pensioen.

Wie betalen voor uw pensioen?

Uw werkgever betaalt iedere maand pensioenpremie aan VLEP. In feite is de premie de prijs van uw pensioen. De premie die de werkgever betaalt staat niet op uw loonstrook. Vraag bij uw werkgever na hoeveel hij betaalt voor uw pensioen. U en uw werkgever kunnen overeenkomen dat een deel van de premie voor uw eigen rekening komt.

Waardeoverdracht

Verandert u van baan en gaat u daardoor naar een andere pensioenregeling? U kunt uw pensioen meenemen naar uw nieuwe pensioenfonds of verzekeraar. De hoogte van uw opgebouwd pensioen per jaar bepaalt wat er met uw pensioen gebeurt.

Is uw opgebouwd pensioen hoger dan € 497,27 per jaar dan beslist u zelf of u uw pensioen meeneemt naar uw nieuwe pensioenfonds of verzekeraar. Dit kan bijvoorbeeld gunstig zijn als uw nieuwe werkgever een betere pensioenregeling heeft. Of misschien wilt u alle pensioenen bij één uitvoerder hebben. Wilt u dat? Neem dan contact op met uw nieuwe pensioenfonds of verzekeraar. Wilt u uw pensioen niet meenemen? Dan hoeft u niets te doen. Uw pensioen blijft bij VLEP staan. Wilt u hulp bij het maken van uw keuze? Wij of uw financieel adviseur helpen u graag.

Is uw opgebouwd pensioen lager dan € 497,27 per jaar en hoger dan € 2,- per jaar en bent u na 1 januari 2019 uit dienst gegaan dan zorgt VLEP er automatisch voor dat uw pensioen meegaat naar uw nieuwe pensioenfonds of verzekeraar. VLEP checkt daarom jaarlijks bij www.mijnpensioenoverzicht.nl of u pensioen opbouwt bij een nieuw pensioenfonds of verzekeraar. Hebt u geen nieuw pensioenfonds of verzekeraar dan blijft uw pensioen bij VLEP staan.

Veranderde u van baan na 1 januari 2019 en is uw opgebouwd pensioen € 2,- of lager per jaar, dan krijgt u dat pensioen niet. Het vervalt aan het fonds. Dat is wettelijk zo bepaald.

Pensioenvergelijker

Pensioenregelingen verschillen van elkaar. Met de pensioenvergelijker krijgt u in een paar stappen een overzicht op welke punten een willekeurige andere pensioenregeling verschilt van deze regeling. Op basis van de verschillen kunt u bepalen hoe belangrijk deze voor u zijn en indien gewenst in actie komen. Dat kan handig zijn, bijvoorbeeld bij de wisseling van een baan. U vindt de pensioenvergelijker op onze website.

Ouderdomspensioen ruilen voor partnerpensioen

Als u met pensioen gaat of eerder uw werkgever verlaat, en er is geen of te weinig partnerpensioen voor uw partner wanneer u overlijdt, dan kunt u een deel van uw ouderdomspensioen ruilen voor partnerpensioen. U krijgt dan een lager ouderdomspensioen. Maar uw partner krijgt dan wel een hoger pensioen van VLEP als u komt te overlijden.

Let op: u kunt een deel van het ouderdomspensioen uitruilen in een hoger partnerpensioen:

- bij beëindiging van de deelneming; en
- op de pensioneringsdatum.

Partnerpensioen ruilen voor ouderdomspensioen

Naast ouderdomspensioen bouwt u ook partnerpensioen op. Er kunnen redenen zijn waarom u het partnerpensioen wilt ruilen voor een hoger ouderdomspensioen. Misschien heeft uw partner zelf een goed pensioen, of misschien hebt u geen partner (meer).

Let op: dit is een eenmalige keuze! Als u eenmaal gekozen hebt om te ruilen kan het niet meer ongedaan worden gemaakt. Als u wél een partner hebt moet hij/zij het wel eens zijn met deze keuze. Meer informatie over het ruilen van partnerpensioen voor een hoger ouderdomspensioen is te vinden op www.vlep.nl.

Als u deels met pensioen gaat

In plaats van ineens volledig met pensioen te gaan op uw pensioenleeftijd, kunt u er ook voor kiezen om een deel van uw pensioen eerder in te laten gaan. Dit kan vanaf 58 jaar. U gaat minder werken en ontvangt daarnaast al gedeeltelijk pensioen van VLEP. Deeltijd met pensioen gaan heeft financiële gevolgen. Het deel van uw ouderdomspensioen dat al ingaat, gaat omlaag. Voor het deel dat u doorwerkt bouwt u nog pensioen op.

Pensioen vervroegen of uitstellen

In plaats van met pensioen te gaan op de 68-jarige leeftijd kunt u er voor kiezen om langer door te werken. Als u dat wilt, kunt u het uitbetalen van uw ouderdomspensioen uitstellen totdat u echt met pensioen gaat, uiterlijk tot uw 70-jarige leeftijd. Als u later met pensioen gaat, wordt uw opgebouwde ouderdomspensioen verhoogd. Kijk voor meer informatie over de verhoging van uw opgebouwde pensioen op www.vlep.nl. Kijk voor de voorwaarden voor het uitstellen van pensioen in het pensioenreglement.

Welke keuzes hebt u zelf?

U kunt er ook voor kiezen om uw pensioen eerder in te laten gaan dan op 68 jaar. Dat betekent wel dat uw ouderdompensioen lager wordt. Eerder met pensioen gaan heeft dus financiële gevolgen. De pensioenopbouw stopt eerder en het ouderdompensioen wordt verlaagd. U moet er ook rekening mee houden dat de AOW wellicht later ingaat dan uw vervroegde pensioen. Kijk op www.svb.nl om te zien wanneer uw AOW ingaat.

Beginnen met een hoger of lager pensioen

U kunt de keuze maken om eerst een periode een hoger ouderdompensioen te ontvangen, en daarna een lager ouderdompensioen.

U kunt ook de keuze maken om eerst een paar jaar een lager ouderdompensioen te ontvangen, en daarna een hoger ouderdompensioen. Vanaf dat tweede moment hebt u bij deze keuze een hoger ouderdompensioen dan op uw UPO staat.

Let op: dit is een eenmalige keuze! Als u hier eenmaal voor gekozen hebt, kan het niet meer ongedaan worden gemaakt.

Hoe zeker is uw pensioen?

Welke risico's zijn er?

De opbouw en uitbetaling van pensioen gaan over een heel lange periode. Vanaf de start van de opbouw tot de laatste pensioenbetaling kan wel eens 80 jaar zitten. In zo'n periode verandert de wereld waardoor er risico's kunnen ontstaan die uw pensioen bedreigen. De risico's leiden mogelijk tot een tekort.

Ons fonds probeert voorbereid te zijn op de risico's die uw pensioen kunnen bedreigen. In het verleden is dat niet altijd goed gegaan. Bijvoorbeeld door de snelle stijging van de levensverwachting. Die stijging is namelijk groter dan de stijging waarmee we rekening hebben gehouden. Als deelnemers gemiddeld ouder worden, moet hun pensioen langer worden uitbetaald. Het pensioenfonds moet dan meer geld hebben dan waar eerst op werd gerekend.

De rentestand beïnvloedt de waarde van de pensioenen. Pensioenuitvoerders maken van tevoren een inschatting van het geld dat ze nodig hebben om de pensioenen te kunnen uitbetalen. Hoe lager de rente is, hoe meer geld VLEP 'in kas' moet hebben om later alle pensioenen te kunnen uitbetalen. Als de rente langdurig laag blijft, maakt dat de pensioenen dus duur.

Ook de beleggingsresultaten kunnen tegenvallen. Daarom zorgt VLEP ervoor dat de beleggingen gespreid worden over meerdere beleggingssoorten. Winst op een belegging kan verlies op een andere belegging goedmaken. Een pensioenfonds of -verzekeraar kan beleggingsrisico's ook afdekken. Daar zijn wel kosten aan verbonden.

Er zijn meer risico's waar VLEP rekening mee moet houden om uw pensioen zo goed mogelijk te beschermen. VLEP moet die risico's dus letterlijk 'managen'. Meer informatie over het risicomanagement van VLEP vindt u op www.vlep.nl.

Besluiten van het fondsbestuur over het beleid over de hoogte van de premie en de indexatie zijn voor een belangrijk deel gebaseerd op de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds. Vanaf 2015 moeten pensioenuitvoerders bij beleidsbeslissingen gebruikmaken van de zogenoemde beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad is een gemiddelde over twaalf maanden. Kijk op www.vlep.nl voor meer informatie over onze financiële situatie en de beleidsdekkingsgraad.

Hoe zeker is uw pensioen?

Waardevast pensioen

Normaal gesproken wordt geld elk jaar iets minder waard. U kunt met hetzelfde bedrag in 2020 iets minder kopen dan in 2019. Daarom probeert VLEP uw opgebouwde pensioen jaarlijks te verhogen met een percentage. Dat wil zeggen dat uw opgebouwde pensioen jaarlijks meegroeit met de algemene prijsstijging. Dit heet een waardevast pensioen. Het lukt niet altijd om de pensioenen mee te laten groeien met de stijging van de prijzen. Als het financieel tegenzit, kan het zo zijn dat VLEP geen of geen volledige verhoging kan toekennen. Dat betekent dan dat uw pensioen minder waard wordt. Als het daarna financieel beter gaat, kan uw pensioen eventueel extra worden verhoogd.

Als er een tekort is

Het kan gebeuren dat VLEP ondanks alle voorzorgen toch geld tekort komt om op de lange termijn alle pensioenen te kunnen uitbetalen. Dan moet er iets gebeuren. Het pensioenfonds heeft de taak zo zorgvuldig mogelijk af te wegen wat de beste oplossing is: de premie verhogen, niet indexeren of de pensioenopbouw verlagen. Het bestuur kan ook kiezen voor een combinatie van maatregelen of nog andere keuzes maken. In het uiterste geval kan VLEP besluiten uw opgebouwde pensioen of pensioenuitkering te verlagen.

De afgelopen jaren hebben wij de pensioenen voor deelnemers als volgt verhoogd*:

	Indexatie	Stijging van de lonen	Stijging van de prijzen
2019	0,00%	n.v.t.	1,70%
2018	0,00%	n.v.t.	1,70%
2017	0,00%	n.v.t.	1,34%
2016	0,00%	n.v.t.	0,36%
2015	0,00%	2,45%	0,41%
2014	0,00%	1,39%	0,75%
2013	0,00%	2,01%	0,90%
2012	0,00%	1,44%	1,98%
2011	0,00%	1,10%	2,33%
2010	0,00%	1,32%	1,38%

* De cijfers over stijging van de prijzen zijn gebaseerd op cijfers van het CBS.

In de afgelopen jaren verlaagde VLEP de pensioenen als volgt:

	Verlaging
2019	0,00%
2018	0,00%
2017	0,00%
2016	0,00%
2015	0,00%

Meer informatie over hoe VLEP er financieel voor staat, vindt u op www.vlep.nl.

Welke kosten maken wij?

De pensioenuitvoerder maakt verschillende kosten om de pensioenregeling uit te voeren. Denk bijvoorbeeld aan kosten voor de administratie. Daar vallen de kosten voor de uitbetaling van de pensioenen en de incasso van de premies onder. Ook maken wij kosten voor de communicatie, bijvoorbeeld voor het maken en verzenden van dit Pensioen 1-2-3 en het UPO.

Daarnaast zijn er de kosten om het vermogen te beheren. Beleggen van het vermogen kost geld. Wij betalen bijvoorbeeld de partijen waaraan wij vragen om het vermogen te beleggen. Ook maken wij transactiekosten. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten die de beurs in rekening brengt bij de aankoop of verkoop van aandelen of obligaties.

Op www.vlep.nl vindt u een specificatie van de kosten die wij maken.

Wanneer moet u in actie komen?

Als u verandert van werkgever

Verandert u van baan en gaat u daardoor naar een andere pensioenregeling? U kunt uw pensioen meenemen naar uw nieuwe pensioenfonds of verzekeraar. De hoogte van uw opgebouwd pensioen per jaar bepaalt wat er met uw pensioen gebeurt.

Is uw opgebouwd pensioen hoger dan € 497,27 per jaar dan beslist u zelf of u uw pensioen meeneemt naar uw nieuwe pensioenfonds of verzekeraar. Dit kan bijvoorbeeld gunstig zijn als uw nieuwe werkgever een betere pensioenregeling heeft. Of misschien wilt u alle pensioenen bij één uitvoerder hebben. Wilt u dat? Neem dan contact op met uw nieuwe pensioenfonds of verzekeraar. Wilt u uw pensioen niet meenemen? Dan hoeft u niets te doen. Uw pensioen blijft bij VLEP staan. Wilt u hulp bij het maken van uw keuze? Wij of uw financieel adviseur helpen u graag.

Wanneer moet u in actie komen?

Is uw opgebouwd pensioen lager dan € 497,27 per jaar en hoger dan € 2,- per jaar en bent u na 1 januari 2019 uit dienst gegaan dan zorgt VLEP er automatisch voor dat uw pensioen meegaat naar uw nieuwe pensioenfonds of verzekeraar. VLEP checkt daarom jaarlijks bij www.mijnpensioenoverzicht.nl of u pensioen opbouwt bij een nieuw pensioenfonds of verzekeraar. Hebt u geen nieuw pensioenfonds of verzekeraar dan blijft uw pensioen bij VLEP staan.

Veranderde u van baan na 1 januari 2019 en is uw opgebouwd pensioen € 2,- of lager per jaar, dan krijgt u dat pensioen niet. Het vervalt aan het fonds. Dat is wettelijk zo bepaald.

Als u gaat trouwen of een geregistreerd partnerschap aangaat

Trouwen of een geregistreerd partnerschap aangaan is voor uw pensioenregeling hetzelfde. We krijgen deze gegevens automatisch door van de gemeente, net als de gegevens van uw partner. U hoeft dit dus niet zelf aan ons door te geven. Als u overlijdt heeft uw partner mogelijk recht op partnerpensioen van ons fonds. Vindt u dat het partnerpensioen niet goed genoeg geregeld is, zorg dan dat u iets extra's regelt.

Let op: woont u ongehuwd samen, dan heeft uw partner niet automatisch recht op partnerpensioen bij uw overlijden. Om uw partner daarvoor in aanmerking te laten komen, moet u aan bepaalde voorwaarden voldoen. U moet bijvoorbeeld een notarieel samenlevingscontract hebben. Een kopie van dat contract moet worden opgestuurd naar VLEP. Meer informatie hierover leest u op www.vlep.nl.

Als u gaat scheiden of uw geregistreerd partnerschap beëindigt

Uw ex-partner heeft recht op de helft van het ouderdomspensioen dat u opbouwde tijdens het huwelijk of de periode van het geregistreerd partnerschap. U kunt met uw ex-partner afwijkende afspraken maken. Deze afspraken moet u vastleggen in een echtscheidingsconvenant. Om ervoor te zorgen dat de ex-partner een deel van het ouderdomspensioen rechtstreeks van het fonds ontvangt, moet u of uw ex-partner binnen twee jaar ons fonds laten weten welke afspraken u gemaakt hebt. Als u dat niet doet binnen deze termijn, moet u straks zelf het deel van het ouderdomspensioen voor uw ex-partner uitbetalen aan uw ex-partner.

Let op: het recht op een deel van het ouderdomspensioen geldt niet voor ongehuwd samenwonenden. Ongehuwd samenwonenden moeten zelf afspraken maken over de verdeling van het pensioen.

Uw ex-partner heeft ook recht op het partnerpensioen dat u opbouwde tot de datum van echtscheiding of de beëindiging van het geregistreerd partnerschap. Voor het recht op het partnerpensioen hoeft u niets te doen. Tenzij uw ex-partner afstand doet van het recht, dan moet u het pensioenfonds wel informeren.

Let op: ook ongehuwd samenwonenden kunnen recht hebben op het partnerpensioen. Kijk voor meer informatie op www.vlep.nl.

Als u verhuist naar het buitenland

Meld dit aan uw pensioenfonds. Informatie over de gevolgen voor de AOW vraagt u aan bij de Sociale Verzekeringsbank. Of kijk op www.svb.nl.

Let op: ook als u binnen het buitenland verhuist, moet u VLEP daarover informeren.

Als u werkloos wordt

Als u werkloos wordt, stopt de pensioenopbouw. U houdt wel recht op pensioenaanspraken die u tot het moment van ontslag hebt opgebouwd. Het is belangrijk dat u de gevolgen van uw werkloosheid voor uw ouderdomspensioen en voor het partnerpensioen en wezenpensioen in kaart brengt.

Als u meer of minder gaat werken.

Als u meer of minder gaat werken.

Als u verlof opneemt

Als u tussentijds verlof opneemt, bijvoorbeeld ouderschapsverlof.

Mijnpensioenoverzicht.nl

Bekijk eens per jaar hoeveel pensioen u hebt opgebouwd op www.mijnpensioenoverzicht.nl.

Wanneer moet u in actie komen?

Als u vragen hebt

Voor alle vragen over uw pensioenregeling kunt u bellen met VLEP, te bereiken op 088 - 116 3072, of kijkt u op www.vlep.nl.